

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Eko-etiketlər

Laetitia Montero

Assistent Proqram Mütəxəssisi, İstehlakçı Məlumatı və Eko-etiketləmə

İstehlak və İstehsal Bölməsi

İqtisadi Bölmə - BMT-nin Ətraf Mühit Proqramı

Laetitia.montero@un.org

Action implemented by:

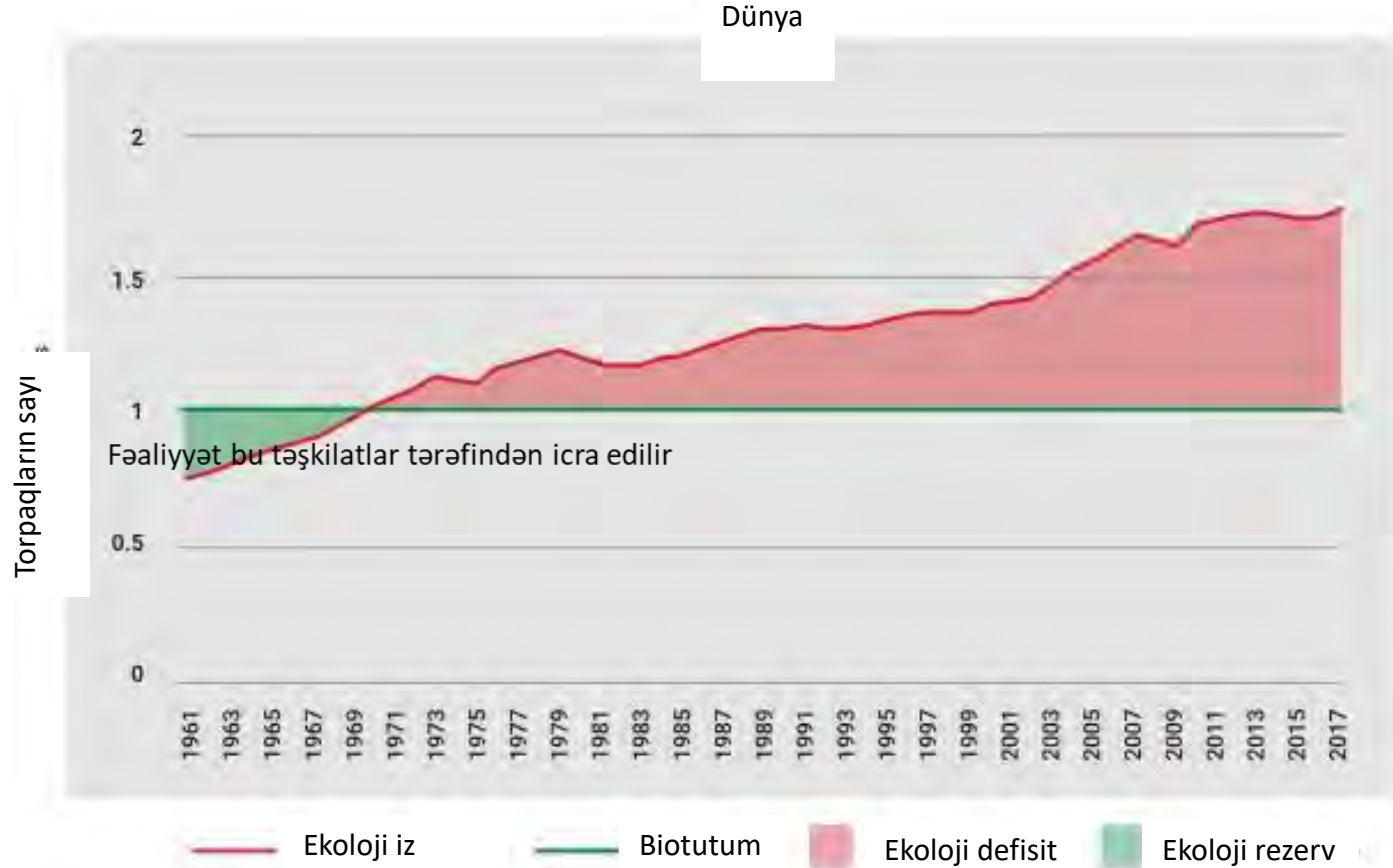
Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Ekoloji iz

Hayat t r zimiz n d r c d dayanıqlıdır ?

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Qeyri-dayanıqlı istehlak və istehsal nümunələrindən qaynaqlanan üç planetar böhran ilə üzləşirik

İqlim dəyişikliyi

Təbiət komponentlərinin məhv olması

Çirklənmə və tullantılar

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

2030-cu il Gündəliyi

1 NO POVERTY 	2 ZERO HUNGER 	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING 	4 QUALITY EDUCATION 	5 GENDER EQUALITY 	6 CLEAN WATER AND SANITATION
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY 	8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH 	9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE 	10 REDUCED INEQUALITIES 	11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES 	12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION
13 CLIMATE ACTION 	14 LIFE BELOW WATER 	15 LIFE ON LAND 	16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS 	17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS 	SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

İstehlakçılar DƏYİŞİKLİK istəyirlər

- 25 ölkədə keçirilən son sorğuda respondentlərin **64%**-i ətraf mühitə və təbiətə öz şəxsi təsirlərini azaltmaq istədiklərini bildiriblər (Globescan)
- Dəyişən istehlakçı seçimləri **global** xarakter daşıyır – yaranmaqda və ya inkişaf etməkdə olan bazarlarda respondentlərin **35%**-i, inkişaf etmiş bazarlarda isə **28%**-i dayanıqlı istehsal olunan mallar aldığını bildirib (Euromonitor)

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Bilirdiniz...?

- Dayanıqlılıq baxımından bazara çıxarılan məhsulların satışı son 6 ildə ənənəvi şəkildə bazara çıxarılan məhsullardan iki dəfədən çox sürətlə artıb (NYU Stern)

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

İstehlakçılar hələ də həqiqəti əks etdirməyən təcrübələrlə qarşılaşırlar

42%

Veb saytlarda paylaşılan ətraf mühitlə bağlı iddiaların 42%-i şişirdilmişdir (Aİ Komissiyası, 2021)

39%

İstehlakçıların 39%-i ətraf mühitlə bağlı biznes iddialarının doğru olmadığını iddia edir (GFK, 2011)

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Ətraf mühit etiketlərinin müxtəlif növləri hansılardır?

	I Tip: Eko-etiketləmə	II Tip: Özünü bəyan etmə	III Tip: Ekoloji məhsul bəyannaməsi
İSO Standartı	İSO 14024	İSO 14021	İSO 14025
Üçüncü tərəf tərəfindən təsdiq edilmişdir	BƏLİ	Tələb olunmur, ancaq tövsiyə olunur	BƏLİ
Həyat dövrü əsaslı	BƏLİ	Nadir hallarda	Tipik olaraq
Ünsiyyət üsulu	Möhür və ya etiket	Bəyannamə, bəzən möhürlə	Ekoloji məhsul bəyannaməsi
Ünsiyyət növü	Biznesdən istehlakçıya	Biznesdən istehlakçıya	Biznesdən biznesə

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

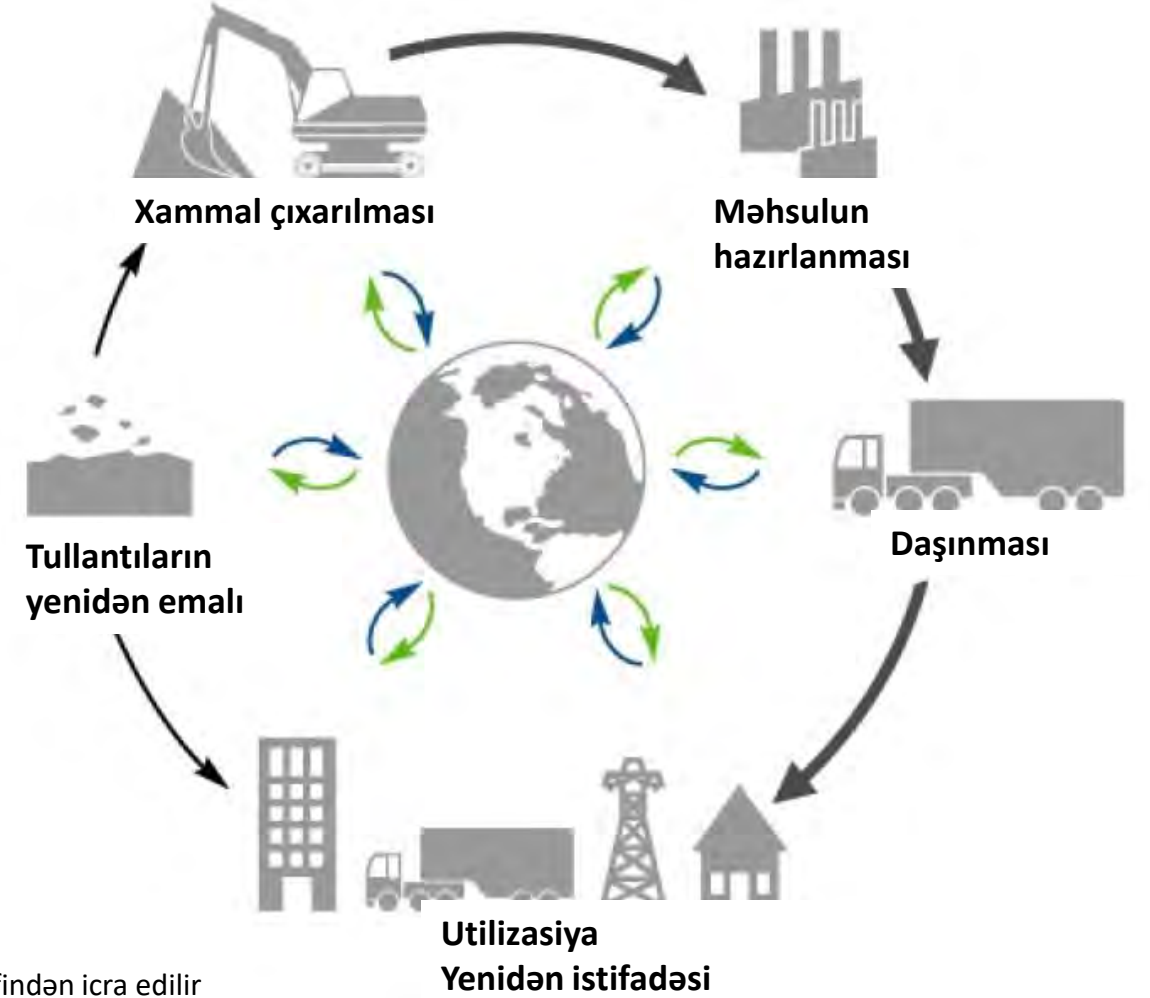

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Həyat dövrü yanaşması

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Nümunələr

Aİ Eko-etiketi (I Tip Eko-etiket)

- Könüllü
- Aİ-ni əhatə edən
- Bir çox sektorları əhatə edən
- Həyat dövrü əsaslı
- Üçüncü tərəf tərəfindən yoxlanılmış

- Meşə İdarəetmə Şurası (I Tip VSS kimi)

- Könüllü
- Beynəlxalq
- Bir sektoru əhatə edən
- Üçüncü tərəfin yoxlamasında keçmiş

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Eko-etiketlərin faydaları:

• Biznes

- **Şirkətin rəqabət qabiliyyətini artırır** ⇒ məhsullarını rəqiblərininkindən fərqləndirmək üçün yeni bazarlar (daxili və beynəlxalq) açmaq və ya mövcud bazarları genişləndirmək üçün **marketing vasitəsi**
- **Şirkətin reputasiyasını artırır** və istehlakçıların etibarını qazanır
- tədarük zəncirinin idarə edilməsi vasitəsi ilə fəaliyyətə nəzarət ⇒ **tədarük zənciri / risklərin idarə edilməsi vasitəsi**

• İstehlakçılar

- Vizual alış-veriş bələdçisi ⇒ **informasiya aləti**

• Hökumətlər

- **Könüllü olan, bazara əsaslanan alətlər** ⇒ dayanıqlı mal və xidmətlərin istehsalı üçün bazar stimulumu təmin edir.
 - dövlət satınalmaları kimi dəstəkləyici tədbirlər vasitəsilə dayanıqlı məhsullara tələbi stimullaşdırmaq ⇒ **siyasət aləti**

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Eko-etiketler Necə İşləyir

- "Məhsulların arxasındakı dünya" haqqında etibarlı məlumat vermək
- İstehlakçıların ətraf mühit və sosial fəaliyyətlərini yaxşılaşdırmaq məqsədilə istehsalçılar üçün bazar stimulu kimi istehlakçıların ekoloji və etik dəyərlərindən istifadə etmək
- Bazarda istehsalçılara rəqabət üstünlüyünü təmin etmək
- Dinamik yerdəyişmə prosesi ⇒ məhsulun təkmilləşdirilmə vasitəsilə ətraf mühitin davamlı yaxşılaşdırılması

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

DAVAMLIL DÖVLƏT SATINALMALARI (DDS) VƏ EKO-ETİKET: İNTEQRASIYA YANAŞMASI

Könüllü etiketləmə və DDS-nın kompleks yanaşmaları aşağıdakılar üçün vacibdir:

- Daha yaxşı məhsullara tələb və təklifi stimullaşdırmaq
- İstehlakçılara daha yaxşı seçim etməkdə kömək etmək

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

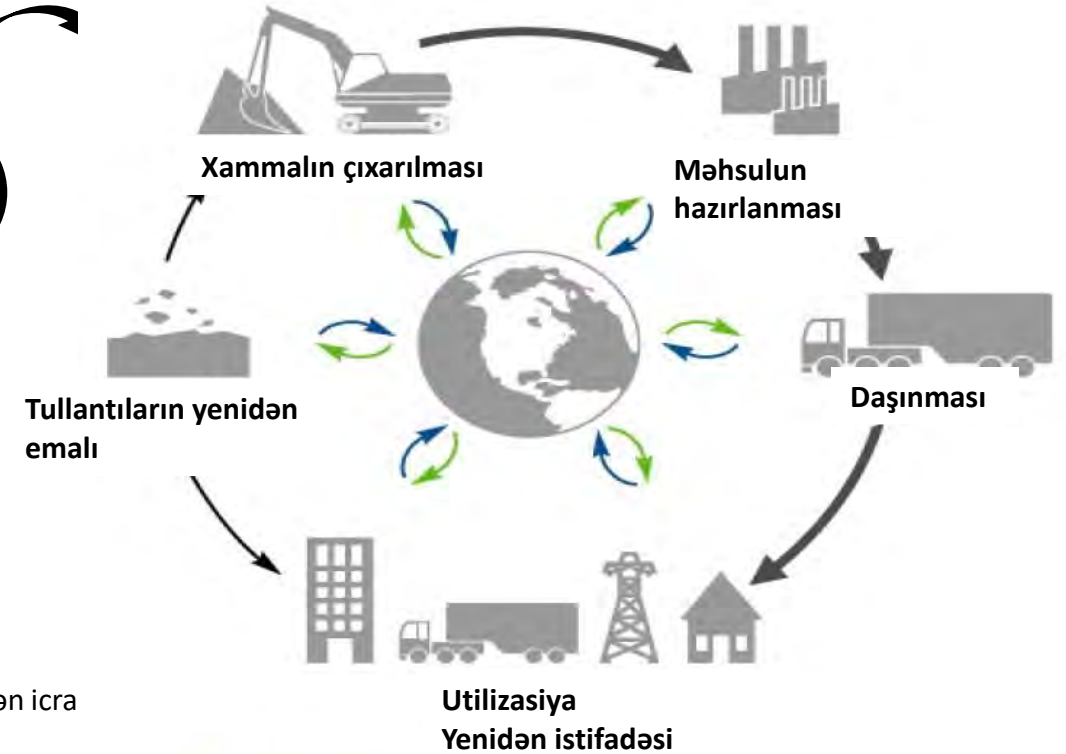
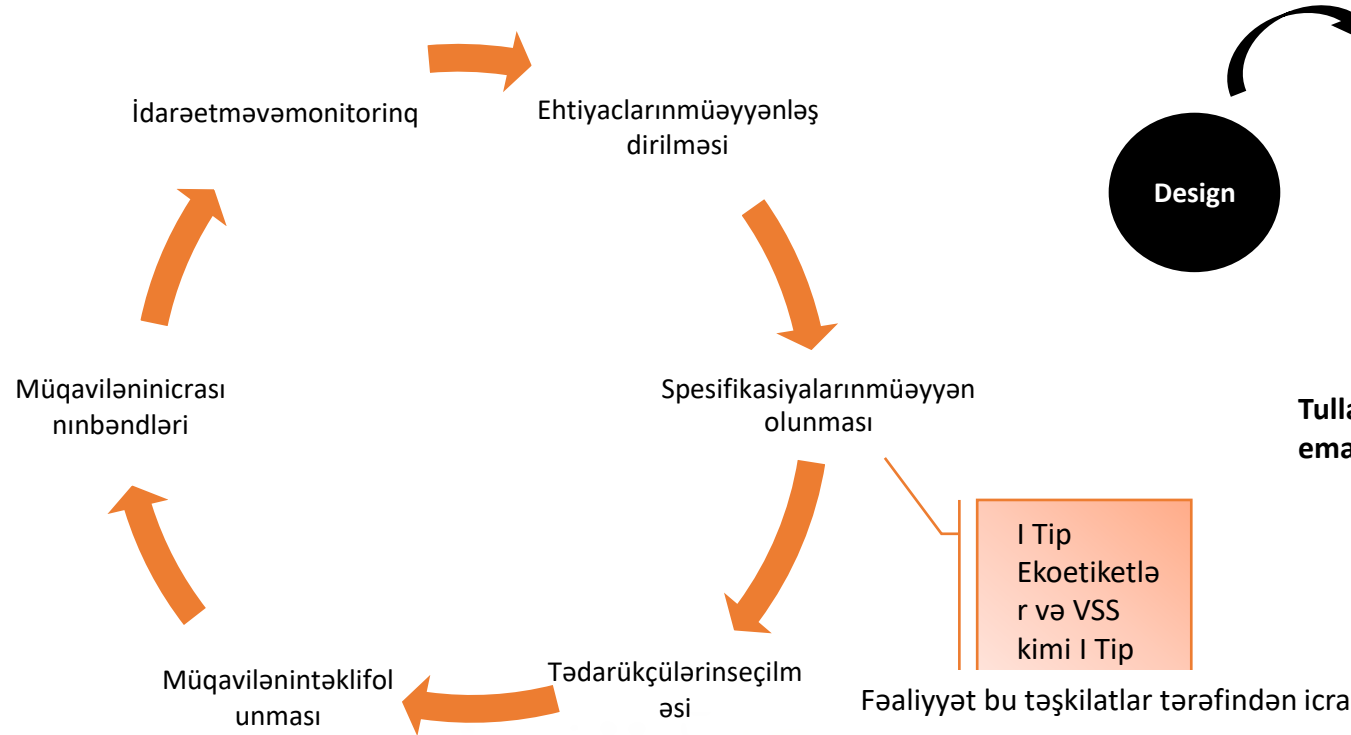
EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

• Dayanıqlılıq aspektləri və meyarları nəzərə alınmalıdır:

Satınalma Dövrünün hər bir mərhələsində, xüsusən də texniki spesifikasiyaların müəyyən edilməsi ilə bağlı....

...məhsulların və xidmətlərin həyat dövrü ərzində təsirlərini ölçərkən

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Niyə I Tip Eko-etiketlər?

ISO I Tip Eko-etiketlər:

- DDS spesifikasiyası üçün konkret meyarların münasib mənbəyidir
- ✓ Meyarlara əsaslandığı üçün müqayisə etmək imkanı verir
- ✓ Şəffafdır və üçüncü tərəf tərəfindən yoxlanılmışdır
- ✓ Uyğunluğun sübutu kimi də istifadə oluna bilər

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

DDS-da Tip I Eko-etiketlərin istifadəsi

Meyarları
müəyyən
etmək

Test
üsullarını
müəyyən
etmək

Dayanıqlı
istehsal
üsullarını
müəyyən
etmək

İstinad edilə bilər:

- Bütün etiketə
- Etiketlərin bir hissəsinə

Diqqət!

Rəqabətli satınalma prosedurlarında, istinad sertifikatlaşdırma tələb etməməli, əksinə etiketdə və ya ekvivalentində müəyyən edilmiş meyarları dəqiqləşdirməlidir.

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

“One Planet” şəbəkəsi

(Dayanıqlı İstehlak və İstehsal üzrə Proqramların 10 illik Çərçivəsi)

One planet
inform with care

İstehlakçı məlumat proqramı

One planet
procure with care

Dayanıqlı Dövlət Satınalmaları Proqramı

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan,

İstehlakçı Məlumat Proqramı (CI-SCP)

6 proqram vasitəsilə davamlı istehlak və istehsal üçün global hərəkətinin əsasını qoyan çoxtərəfli şəbəkə.

611

Proqramın tərəfdaşları

One planet
eat with care

One planet
live with care

One planet
build with care

One planet
inform with care

One planet
procure with care

One planet
travel with care

22

10YFP Agentliklərarası
Koordinasiya Qrupunda
BMT qurumları

130

Milli
Maraq Nöqtələri

Məqsəd:

İstehlakçıları davamlı istehlaka cəlb etmək üçün mallar və xidmətlər haqqında keyfiyyətli məlumatın və səmərəli strategiyaların təmin edilməsini dəstəkləmək.

Üzrlük:

105 həmkar təşkilatlar

Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

TƏŞƏKKÜR EDİRİK!

Laetitia Montero

Köməkçi Proqram Mütəxəssisi, İstehlakçı Məlumatı və Eko-etiketləmə

İstehlak və İstehsal Bölməsi

İqtisadi Bölmə - BMT-nin Ətraf Mühit Proqramı

Laetitia.montero@un.or Fəaliyyət bu təşkilatlar tərəfindən icra edilir

